

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al deşarrollo de la vida teatral de Catalunya

PREU: 15 CENTIMS — SURT LOS DISSAPTES

<p>PREUS DE SUSCRIPCIÓ En Barcelona . . . . . Ptas. 2 trimestre Fora ciutat . . . . . » 2 » Los suscriptors del interior reben las obras del : : : : : folletí encuadradas : : : : :</p>	<p>DIRECTOR D. Joan Brú Sanclement REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ Carrer de las Cabras, 13, 2na (Bussó á la escala)</p>	<p>PREUS DE CADA NÚMERO Número corrent . . . . . 15 céntis. Los números atrassats son al mateix : : : : : preu y sense folletí : : : : :</p>
---	---	--

CASA DE BACH DE RODA. — Célebre defensor de la causa catalana en 1714

Teatro Catalá

HERM

Tragedia en un acte y en vers, original de D. Joan Garriga y Grau. Estrenada la nit del 9 en lo Teatro de Badalona.

No careix de mérits dignes de fer constar, considerant que la producció es de un aficionat. Respecte al

fondo de la referida producció, dirém que las situaciones á tot y esser palpítants no están prou ben preparadas y que per aixó l'obra no desperta l'interés del públich.

La versificació de *Herm* es valenta y armoniosa; ab tot, deuria espurgarse d'algunes figuras poéticas que produheixen mal efecte per no estar ben apropiadas.

En la execució se distingí notablement lo Sr. Gines-

tet. La Srta. Morera també complí son comés, y 'ls senyors Joseph, Torrents, Vergés y Queralt ajudaren al conjunt de l'obra.

L' autor fou eridat entre nutrits aplausos.—P.

¡A LAS ARMAS!

Monòlech en vers, original de D. Manuel Espunya. Estrenat la nit del 10 en la Societat «Lo rabe sech».

Es un aprofitat que 'l Sr. Espunya escrigué pera 'l despido del aficionat Sr. Noms, ab motiu d'incorporar-se al servey militar.

La obreta sigué rebuda ab moltas mostas d' agrado, celebrantse los abundants xistes y la fácil versificació de que fa gala. Lo Sr. Noms lo desempenyá ab molt acert, y junt ab l' autor tingué de presentarse repetidas vegadas á rebre los aplausos de la lluhida concurrència.

SIMPLICITAT

Monòlech en prosa, arreglat á la escena catalana per don Teodoro Bonaplata. Estrenat la nit del 15 en lo Teatro Romea.

Conegudíssim es de nostre públich, com la manera magistral ab que l' eminent Novelli ha representat lo preciós monòlech *Simplicitat*, en las diferentas ocasions en que hem pogut admirarlo en aquesta ciutat.

Lo Sr. Bonaplata l' ha trasplantat al catalá posantli per titol un galicismo més que regular, ja que *simplicitat* en catalá no vol dir res. A proposit d' aixó recordém s' anunciá temps arrera un arreglo del mateix monòlech fet, creyém, pel Sr. Colomer, ab lo titol de *En Benet*, que 'ns sembla més ajustat.

Deixant apart aquesta disgressió que 'ns ha semblat convenient, l' arreglo que 'ns ocupa es poch acertat y per provarho sols nos cal dir que resultá pesat, pesat, quan precisament l' original es encantadora filigrana la qual l' espectador se n' adona que s' acaba per sorpresa y contra son desitx!

En la traducció ha quedat lo personatge sense ánima y sens altre relleu que 'l d' un soldat qu' explica, no se sab á qui, unas quantas tonterías amenisadas ab lo gastat recurs de capgirar paraulas.

En l' original la presentació del personatge entre teló y *candilejas* es fundada. Los incidents primers qu' explica al comensar, y suprimits en l' arreglo, preparan bé al auditori, y al entrar de plé en l' assumpto culminant, realisa ab mestria 'l do de fer passar al espectador de las riallas al plor. Aixís mateix per lo que toca al retirarse lo personatge en la representació italiana.

Referent á l' execució en aquest dia, fent un favor al discret actor D. Jaume Capdevila, nos volém creure que no ho ha vist fer per en Novelli, perque d' altre modo se n' hauria donat vergonya. A nosaltres nos feu lo mateix efecte com quan un mal aficionat d' alguna societat recreativa, en alguna representació, imita al propi Capdevila.—J. X.

LO DINER

Comedia en tres actes y en prosa, arreglada á la escena catalana per don Joseph María Pous, y estrenada la nit del 19 de Febrer en lo Teatro Romea.

La obra darrerament estrenada, resulta de bonas proporcions.

La presentació dels personatjes está feta ab sobrietat; lo desarrollo de l' acció, seguit ab soltura y lo desenllás no 's preveu fins á presenciar la escena final del acte tercer, tot lo qual fa que 'l interés del espectador se mantingui viu fins als darrers moments de la representació.

Los pochos personatjes que hi tenen paper, promou-

hen escenas tan mogudas y plenas de vida, que s' en emportan l' atenció del públich fent esclafar la rialla suvint, ab actes y frasses que brollan de l' acció ab espontánea naturalitat.

Versa l' assumpto que entranya la téssis del argument, sobre la influencia perniciososa que exerceix la possessió de grans riquesas en aquell que nascut en pobre bressol, per etzars de la fortuna cambia de posició social.

* Está tractat ab talent y un fi altament moral en tota l' obra.

Lo tipo més acabat d' élla, es lo de Gil, també está ben perfilat lo de Maria.

Lo criat Mariano, está bé en alguns cassos y llástima que 'l de Jordi, en algunas ocasions no prengui tot lo relleu que deuría.

Va haberhi molts aplausos al final de tots los actes y en diferentas escenas.

L' autor fou eridat varias vegadas á las taulas.

La representació no va passar de regular.

Aquesta obra, per valiosos motius de mérit y per entrarhi en lo seu desempenyo una sola dama, nos sembla destinada á propagarse rápidamente la seva representació per los teatros de Catalunya.—B. S.

Pésam

Al amich y company Ximeno Planas, ab motiu de la mort de son germá.

En un trajecte sol, fá una setmana,
he vist ab pena y greu
que d' aquí Barcelona á Sant Andreu
hi há una distancia igual, si ben bé 's cana,
al trajecte que hi há terrible y breu,
de la vida á la mort d' un germá seu.

¡Quin trajecte! En vritat que fá basarda
lo ferlo un cop tant sols.
Al fi d' éll sols hi han llágrimas y dols.
¡Y tan poch que á ferlo 'l trajecte 's tarda!
¡Quin camí tan petjat de desconsols!
¡Quin paisatge feréstech per tots vols!

Vosté que ja l' ha fet, ben clar demostra
lo molt que vá sofrí...
Si 'l consol d' un amich li pot servi
de remey á son cor, prengui eixa mostra
d' amiatat que li deixo avuy aquí...
Crech que faría igual vosté per mí.

J. BARBANY.

XIV Petit Concurs

(BASES PUBLICADAS AL NÚMERO 155)

LLISTA DE LAS COMPOSICIONS REBUDAS

1. Lo que jo voldría. — 2. Un despreocupat. — 3. Lo Retrato. — 4. Festa Real. — 5. Deu te 'l torni. — 6. Un concurs. — 7. Diguemli. — 8. A una nina. — 9. Una víctima. — 10. Romano guerreresch. — 11. La seba del amor. — 12. Jo. — 13. Sic transit gloria mundi. — 14. ¿Eh?... — 15. Mutua conquista. — 16. Lo rey felís. — 17. ¡Quin barber més bárbaro! — 18. ¡Pobre senyor Pau! — 19. Efecte de nit. — 20. Epígrama. — 21. Serenata. — 22. M' agradan totas. — 23. ¿Eh? *Aquest jove del radera...* — 24. La cansó del viuado. — 25. La maramarits. — 26. ¡La Gloria! — 27. Las rondallas d' una lira. — 28. Un nou sistema de curació. — 29. A cau d' aurella. — 30. L' estrella ab qua. — 31. Concells á un que 's casa.

En lo número vinent se publicarà 'l fallo.

Una calaverada

ESTÁ tota la tarde lo bon senyor Silvestre de nassos als vidres del balcó, mirant las máscaras, que engiponadas ab més ó menos mal gust transitan pel carrer, unas

escandalitzant sense solta y altras mústigas y pensativas com ólivas endormiscadas.

Lo senyor Silvestre ja no 's pot aguantar, s'aixeca y ab tó decidit, exclama:

—No hi ha més, avuy es l'últim dia de Carnaval y tinch de ferne una de las meas.—No es que 'l senyor Silvestre de seva 'n tinga cap, pero aixó de una de las meas, es un ditxo y sembla que donga una mica més d'importancia al individuo.—Ja está dit—torna éll—aquesta nit sense que ho sápigam la dona ni ningú, vaig á divertir-me.

Y anántsen cap á la cuyna, crida:

—¡Tecla!

—¿Qué hi há? — respón la bona senyora, que está allí preparant unas mandonguillas.

—Mira, acabo de rebre una carta del meu amich Toni, que diu que aquesta nit arribará en l'últim tren y que vol que de totas maneras vagi á rébrel.

—Bé, donchs; si t'ho demana, no faltis;—afegeix cándidament la senyora Tecla.

—Oh, es clar que no faltaré, ¡no caldría més! Pero es lo cás, que després voldrá que vagi á sopar ab éll, y fet y fet, fins per allá á la matinata no podré tornar aquí.

—Nada, nada; si creus que de no compláurel se podria ressentir, fes del millor modo que tú conegas.

—Jo ho deya per tú. Hi aniré. Are tinch de surtir per un' altre diligencia, y com qu' es cosa d' un parell d' horas, en acabat me 'n aniré cap á la estació desseguida.

—Que Deu te guíhi y l' ángel bó.

—Vaja, adeu, Teclata.

Y 'l murri del marit agafa 'l sombrero y baixa escalas avall com si l' empaytessin. Sembla mentida que un home á la edat del senyor Silvestre li vingan aquets acudits. Ab cinquanta anys al demunt, un antich cárrech de procurador, una dona que Deu n' hi dó per éll, y una filla que Deu nos en dó per nosaltres...

Pero serà lo qu' éll va dihent, tot caminant adelarar:

—Aquestas cosas me sembla que 's poden fer un cop á la vida.

Y tombant pel carrer de Sadurni 's fica precipitadament á la sastreria de can Tey.

—Vegi, — diu; — voldria un trajo que escaygués á la meva persona, y sobre tot, que ab éll resultés desconegut.

—¿Lo vol de moro?—diu lo dependent.

—Fugi d' aquí; després de lo que va passar á Melilla are fa poch... á més, que 'm sembla també que l' anar guarnit ab tant de drap ha de resultar bastant incómodo.

—¿Lo vol d' indio?

—¡Bah! ¡bah! ¿Creu que á tothom li acut anar pel mon ensenyant las formas? Aixó es d' extrém á extrém. Y vaig observant que vosté no més m' atrassa cosas salvatjes.

—¡Qué sé jo, pobre de mí! Demani. ¿Lo vol de dimoni?

—No 's pensi... casi, casi... Pero, escolti: ¿te banyas?

—Si 'n vol...

—¿Grossas?

—Tant com vulga.

—Aixís, donchs me 'l quedo. ¡Ajá! es un trajo que un hom hi pot presumirhi y que fa frente, sobre tot portant las banyas grossas.

Y al cap de poch rato lo respectable procurador, lluhint lo seu garbo, va passejant pels carrers, esperant l' hora de comensá 'ls balls.

Per fí tocan las deu; s' encamina á la Rambla, compra una invitació pel ball del *Lirio cárdeno*, y cap allí faltan procuradors, dich, faltan dimonis.

Lo ball ofereix un brillantíssim cop de vista. Aquí hi ha unas máscaras que vesteixan de capritxo y que valen un Perú; allí unas altres que també vesteixen de capritxo y que 'n valen dos; y més enllá tres ó quatre que valen tota l' América; aquestas si que van vestidas de...—¿De capritxo?—No cal preguntarho, ja se sab que 'n aquets cassos la *variación* es un gran recurs.

Lo senyor Silvestre no sab que fer ni per ahont girarse, se trova aturadit en mitj d' aquell torbellí, y are recorda que tan mateix anar sol y disfressat en un ball, es representar un paper molt ridícul, que 's lo que precisament está fent éll. L' un li estira la qua, l' altre 'l pessiga un xich més amunt, aquell li pega trompada á las banyas, y al voler parlar, per fer veure que segueix també la malehida broma, cent veus de falset lo deixan aixordat y tonto. Per fí, dugas mascaretas l' agafan pel seu compte, y una per cada bras l' acompanyan al restaurant. Al bon senyor no sab lo que li passa; sentat en la taula del restaurant y fregantse ab aquellas pollas, se creu transportat en los més felissos temps de la seva

Alegoría per L. Roig

joventut, y boca badat va contemplant las sevas ninfas, que sens treurers la careta menjan igual qu' una plaga de llagosta. L' honrat procurador també conserva l' incògnit, portant la carota de cartró posada encare; pero alló no pot continuar, éll sent una cosa estranya y no hi ha més, se trova en la pendent y está decidit á tot, fins á faltar als sagrats debers de marit. Disimulada-

ment y fent com qui s' estira, allarga 'l bras esquer per abressá 'l cos de la una, y ab la má dreita agafa 'l pámpol de la careta de l' altra per arrencarli; pero no hi ha hagut temps de rés: una bofetada seca ha repercutit per las parets del restaurant. Un numerós grupo de máscaras volta al senyor Silvestre, qui ab la carota esqueixada está bregant per alsarse de terra. Al

quedar éll ab la cara descuberta, las sevas dugas companyas, una de las quals encare té la má adormida, arrencan á riurer, y cargolantse y picant de peus exclaman:

—¡Lo senyor Silvestre! ¡lo senyor Silvestre! Ves, corra, corra, infelís, cap al *Pensil florido*, que hi trovarás la teva dona y la teva filla, que disfressadas de capritxo estant fent una gatzara de cal ample.

—¡La meva dona! ¡la meva filla!—tartamudeja 'l pobre senyor.

—Y per cert, que van ben curtas y escotadas; —afegeix un' altra.

Lo senyor Silvestre ja no 's sent de la bofetada, que li ha posat la galta com un présech; se passa la má pel front, y ¡oh fatalitat! se trova las banyas, ¡aquellas banyas descomunals! Una idea brunzent crusa per sa imaginació; paga 'l gasto y surt á fora brunzent com un llamp, entré la gran rialla dels que han presenciad aquella escena. Al trovarse al carrer queda per un moment parat, no sab que fer. Si va al ball que li han dit, quan éll hi arribi potser qu' ellas ja sigan en un' altre puesto. No, lo millor es anar á casa y si éllas son fóra, ¡oh! allavoras... L'atondrat marit arriba al seu carrer, obra la porta y puja precipitadament l' escala pensant ab la horrorosa venjansa ab que rentará 'l seu honor... Pero entra al pis, mira 'l llit de sa filla, va al quarto de la seva dona y las dos dormen com uns àngels. Lo procurador se deixa caure en una cadira, exhalant un gemech de satisfacció tan fort, que mare y filla despertan á la vegada.

—¡Silvestre! ¡Silvestre! — crida la senyora Tecla.

—¡Oh! ¡Tecla! — exclama éll, sens poder dir rés més.

—¡Jesús! ¡qué es lo que veig!—diu la senyora: ¡Un dimoni!

—¡Un dimoni! ¡Mamá!—cridá la noya acudint també.

—¡No, Tecla! ¡no filla meva! soch jo, soch de la familia.

—Pero ¿d' ahont vens d' aquesta manera?

—Vinch ¡de sarau! ¡una calaverada! perdónam. M' han dit que vosaltres... no, ¡no ho he volgut creurer! — Y cayent de genolls afegeix: —He fet una bestiesa, pero prometo no tornarhi més; ¡may més! y ser lo millor dels marits y 'l més bondados dels pares.

La senyora Tecla dona una mirada á sa filla y á cau d' orella li diu:

—¡Quinas vehinas! Si que amigo nos ha vingut ben just, ab un quart més que nos hi entretinguém, l' havíam ben fregida.

JOAN RIBAS PUIGVERT.

A una disfressa

Que gosis y 't divertescas
fent broma ab l' estol d' amigas
que cantis, ballis y digas
fins paraulotas grotescas;
que ab bogeria indiscreta
't burlis á tort y á dret
de tothom, fins se 't permet
perque 't tapa una careta.

Que á mi 'm trossejis lo cor
al veurer d' un altre als brassos
faltant així als sagrats llassos
d' amistat... ó bé d' amor,
res me fá aixó comparat
ab la pena cruel y amarga
que com una pesant' carga
lo meu cor ha llastimat.

Tant dol de tot no he sentit
com al veurer disfressada
d' eix modo que sols agrada
per lo que val ton vestit.

En ell la seda hi rumbeja,
l' or brodat talment s' hi vessa
¡mes ay! la téva disfressa
vé á representar la Enveja.

Pecat capital, que horror
causa al home que no 'l sent,
¡l' Enveja, que l' odi encen
en tots los recóns del cor!

Mala disfressa has triat,
per ser tu qui ets no t' escau;
¡ab l' Enveja 's pert la pau
y tu lo goig hi has trobat!

Riu doncas aquesta nit,
bromeja sense pensá
que plorarás l' endemá
lo luxo de ton vestit.

Riu, alégrat, jo faré
fugir de mon cor l' amor
que 't tenia... ¡m fas horror,
ab l' Enveja no hi vull ré!
que sé qu' es passió terrible,
que d' un honrat fa un traydó
y encadena 'l cor més bó
si Satán pe 'l mal la fibla...

¡L' Enveja, pobre criatura,
quina disfressa més ruí,
l' Enveja, qu' es á la fi
lo cálzer de l' amargura!

Tu, entremitj d' eixas galanas
mascaretas que ab goig van
sas riallas escampant
has vingut, y sense ganas
jo t' he vist per mon tropell,
aixís no t' havés vist may,
omplir ab xiscles l' espay,
fruyts tisichs de ton cervell,
y t' he vist, per mala sort,
trencar, com llamp que fuetaja
lo meu amor ab ta Enveja
per convertirlo en dolor.

¿Quí aquest vil trajo ha escullit,
has pogut ni sols triarlo,
quan has anat á posarlo
sobre teu, res has sentit?

¿No t' ha entrat al cor un reny
protestant tal vestidura,
ets infame, tu, criatura,
ó has perdut lo cor y 'l seny?

No ho puch compendre, rastreja
mon pensá ab feixuch treball...
¿no t' ha acusat lo mirall
al veurer vestir d' Enveja?

J. AYNÉ RABELL.

CATALUNYA PINTORESCA

ARDEVOL. — Iglesia

Pensaments

No fassis may rés ab la sola idea de perjudicar á un altre. La enveja es mare de papers ridiculs.

Desgraciât del que creu pot donarli profit la difamació del próxim. Sols conseguirá lo moral envenenament de sí mateix.

Quan escriguis á n'algú no hi posis lo que no t'has atrevit á dirli cara á cara haventne tingut ocasió de sobras, perque en tal cas lo qu'escrirías estaria faltat de vritat y la repugnant calúnnia no es pas altre cosa.

Lligat be l'espardenya, adressa l'cos, aixeca lo cap ben alt y emprén ta via; no t'entretenguis contemplant lo vol de las moscas... ¡no veus que sempre ho fan del mateix modo!

L'esclat d'entusiasme pera cosas futils es propi de caràcters atrofiats; per aixó sol presentarse rápit decahiment á tota empresa aixís montada. Sols la constancia es base sólida pera tot lo d'aquest mon.

Guárdat del enemich, desprecia al hipócrita.

Progressar es lo lema dels fills d'aquest sigle. No t'atasquis may pera guardar consideracions á qui no las mereixi; mira que després plorarás lo temps que hi haurás perdut.

De la banquetta en qu'estás assentat, no t'aixequis pel sol gust de privar, ab un mohiment de tas maus, la marxa del au-cell que vola per l'espay... ¡Tampoch ho conseguirías!

J. XIMENO PLANAS

Servey de fora

SANS. — En la Societat «La Harmonía», diumenje á la tarde se posá en escena la bonica comedia de Feliu y Codina, *Cofis y mofis* y la pessa *Sebas al cap*.

S'hi distingiren los senyors Arrant y Ventura.

GRACIA. — Molt concorregudas y lluhidas se veuhen las funcions que la distingida Societat «Tertulia Serra» dona los diumenges á la tarde, en lo bonich teatro del «Círcul La Granada Graciense.»

La que tingué lloch lo diumenge últim, fou molt del agrado de la escullida concurrencia que omplía tot lo saló d'espectacles.

Lo marit de la difunta, que fou una de las obras que figuraban en lo programa, feu riurer per las butxacas. Del desempenyo dirém que l'jove director senyor Martí, va saber treurer tot lo partit del personatge de que's feu cárrech, secundantlo los demás joves ab bona voluntat.

Escullida fou la funció que lo diumenge proppassat

tingué lloch en la concorreguda Societat «La Nova Lira.»

Componían lo programa, lo drama *Lo mártir del honor*, la pessa original del jove actor don Ricardo Mallorquí, *De una á tres*, y la comedia en un acte, *Un pollastre aixelat*.

Totas las obras fóren molt ben rebudas del escollit públich que hi assistí, aplaudint als actors que hi prengueren part, així com al autor de la segona de ditas obras, lo qual fou eridat á las taulas.

Intervingueren en la execució la senyoreta Roig y los senyors Ponsa, Barba (fill), Mestres, Esquiús (A.), Barba (pare), Mallorquí (R.), Esquiús (Ll.) y Carmelo.

A benefici dels jóves senyors Moret, Margalef y Campanyá, s'está preparant en lo teatro del «Círcul La Granada Graciense», una funció extraordinaria, composta tota de obras catalanas.

Dita funció la dedican al soci del mateix círcul, don Joseph Aumatell.

En lo número vinent darém més detalls de la esmentada festa, que promet ésser molt concorreguda.

Aquesta nit tindrán lloch los acostumats balls de

disfressas, en lo «Teatro Principal de Gracia», «Zorri-lla», «Círcul La Granada Graciense», «La Banyà Gra-ciense», «Foment Voluntari», «Cassino Artesà» y altres.

Los que s' han vingut donant fins are en los esmentats centros, si bé s' han vist concorreguts, han flaqueixat bastant per la part de disfressas, en tot hi havernhi al-gunas societats que han ofert regalos ó premis als mellors trajos que 's presentin.

Aixó vol dir que moltes son las noyas que 's recordan que hi van tot l' any disfressadas, y are no 's volen treurer la careta.—M.

SANT MARTÍ DE PROVENSALS. — Lo diumenge passat, 17 del corrent, á las nou del vespre, se posá en escena en lo teatro de «La Alianza», lo drama titolat, *Nucl d' istiu*, desempenyat per las senyoras Verdier, Araza y Oliva, y los senyors Güell y Gimferrer, sor-tintne la concurrencia molt satisfeta de la execució de dit drama. La senyora Verdier y lo senyor Güell se distingiren notablement, tant en la funció dramática com en lo jugueta catalá *Lo meu modo de pensar*, que 's posá en escena per final de festa.—B.

SANT ANDREU DE PALOMAR. — Diumenge 17 del present, en lo «Centre Católich Eulaliense», se doná una representació del drama *Fruyts anárquichs*, y la pessa *Cura de moro*, obtenint molt bon desempenyo.—T. C.

TARRASSA.—Segueixen explotant obras castellanas las compayias dramáticas que actúan en los teatros d' aqueixa ciutat. L' una compayia ha donat últimament la pessa *A la prevenció*.

L' actor senyor Montero, que forma part de l' altra, nos ha donat género «Fregoli» y ha representat lo seu monólech, *Xerraire*, publicat en lo folletí de LO TEATRO REGIONAL.

Diumenge á la nit, se representá en l' «Ateneo», lo drama *Las Pubillas y 'ls Hereus*, de Joseph M.ª Arnau, y no de 'n Feliu y Codina, com vaig dir equivocadament en ma última revista. Acabá ab *Cel rogent*.

Treballava la mateixa nit al «Retiro», la compayia del «Tivoli» de Barcelona, haventhi la primera tiple senyora Cubas.—LL.

VICH.—En lo «Teatro Ausonense», lo diumenge pas-sat se representá per la compayia de aficionats del «Casino La Unió Comercial», lo drama del celebrat dramaturg, don Angel Guimerá, *María Rosa*.

Per trovarse malalt lo primer actor senyor Mas, va encarregar-se del paper de Marsal, lo senyor Marcet, que 'l desempenyá regularment. La simpática actriu donya Dolors Mas, molt bé en lo difícil paper de protagonista. Lá senyora Alegret va fer una Tomasa acabada. L' aficionat don Valentí Angladá se portá com un verdader actor. Los demés sols regularment.

Va acabar la funció la comedia *Tres y la María sola*, qual obra obtingué un desempenyo deficient.

La concurrencia numerosíssima.—J. S.

Novas

Forma lo folletí del present número, lo bonich mo-nólech *Sí, senyors*, original del conegut escriptor don Joseph Barbany, representat repetidas vegadas y ab grans aplausos, durant la present temporada, en lo teatro Novetats, obtenint discreta interpretació per la senyoreta Adelina Sala.

Ab los dos números vinents quedarà publicada la

bonica comedia en vers *Lucrecia Borgia*, de D. Fran-cisco X. Godo, éxit també d' aquesta temporada en lo teatro Romea.

Diumenge en lo Palau de Bellas Arts se doná la se-gona audició en aquesta época del hermós idili de Ape-les Mestres, música de Rodoreda, *La nit al bosch*.

La numerosa concurrencia escoltá y aplaudi ab en-tussiasme los principals passatjes de tan bella con-cepció.

Dilluns, en la Lliga de Catalunya, se doná una no-table vetllada literari-musical, quina principal part estigué á càrrech del Orfeo Catalá.

La concurrencia sortí més que satisfeta d' un acte tan agradable com important, elogiant la pulida inter-pretació del Orfeo Catalá, com també las atinadas con-sideracions del discurs que, referent á la música popu-lar, feu D. Joaquim Riera y Bertran.

Per ahir estava anunciada en lo teatro Romea la fun-ció á benefici dels porters. La obra escullida sigué un antich drama y la bonica pessa *Dispensi, hi ha principal*.

Avuy deu tenirhi lloch lo del intel·ligent administra-dor D. Ramon Franqueza, ab lo drama *La dama de las camelias*, y l' estreno en aquest teatro de la popular *Zaragüeta*.

Li desitjem bon resultat, per més que 'ns dol la ex-clusió de obra catalana en lo programa del que admi-nistra un Teatro que vol honrarse ab l' epígrafe de Calalá.

Aquesta setmana ha donat algunas sessions en lo teatro Eldorado lo renombrat calculador Inaudi.

Verdaderament es lo més portentós que per aquí s' ha vist. Admira y sorprén la rapides, y per lo tant facilitat en resoldrer los problemas més enravessats. Dotat d' una memoria felís com pocas, repeteix las combinacions més difícils y llargas ab una sola vega-da de sentir las. Te 'l dó de ferne present del passat, ja que d' altre manera sembla increíble que 'l pensa-ment humá pugua retenir los números ab la mateixa exactitut que pot ferho un fonógrafo.

Lo projecte que indicarem en lo número passat, re-ferent á la realiació d' un acte important pera 'l dia de la próxima inauguració de la Biblioteca pública Arús, vá prenent peu y pot ja assegurar-se, per las ad-hesions que continuament reben los iniciadors, tindrà un lleue sens precedents en nostra ciutat.

Se tracta de donar adecuada forma al trascendental acte de donació al poble de Barcelona y aceptació per part d' aquest, de la notable institució Biblioteca pú-blica Arús.

Las societats y particulars que desitjin secundar tan honrós acte ab sa valiosa cooperació y vulguin los da-tos que 'ls sia convenient, poden dirjtirse de moment á l' Administració d' aquest periódich.

Ha sigut objecte d' enérgicas protestas per part de reputadas entitats, lo desacertat pensament de colocar en la fatxada del nou Palau de Justicia la estatua de Alonso Martínez, declarat enemich de la més sagrada de las constitucions catalanas.

Constants amichs de progrés, y per lo tant de la con-tinua varietat, com ja 'n tenen provas nostres aprecia-bles favoreixedors, próximament los hi exposarém lo plan d' un nou projecte, d' un sistema no conegut en

la premsa espanyola y que segurament obtindrà l' incondicional apoyo d' escriptors y públich en general.

Vindrà á esser — independent dels que seguidament estém celebrant — una especie de concurs perenne y d' extraordinaria amenitat.

Y prou per avuy, fins que tindrem arredonidas las bases del mateix, lo qual serà aviat, donchs que la cosa está avansada.

Dimars passat, al arribar á n' aquesta ciutat, procedent de Madrid, lo distingit artista D. Joseph Lluís Pellicer, sigué objecte d' imponent manifestació, com á protesta del desaire que 'l notable dibuixant ha rebut en las oposicions que s' han efectuat últimament en aquella capital, pera provehir la cátedra de dibuix de nostra Escola de Bellas Arts.

Per més que la premsa diaria procurá afavorir á un dels autòrs, company de professió, tractant ab excessiva benevolencia l' obra *Amores de un veneciano*, la empresa del teatro Principal, ahont sigué estrenada, se veje precisada á retirar-la del cartell á las pocas representacions, per no esser del gust del públich.

Demá diumenge per la tarde, en la Familiar Obrera de Sans se donará la primera representació del drama traduhit per l' eminent Joseph Echegaray *María Rosa*.

Enigmas

Xarada

DESPRÉS DEL BALL DE MÁSCARAS

Una alcoba: *Primera* ella s' hi veu un catre y demunt d' aquest un *segona* humá adormit, qu' estarà *cobant* una malaltia que 's diu *total*.

Tot reposa en gran silenci,
no se sent gens de soroll.
(*Primera* arribant al últim
ja sabrán la solució.)

I

- Ramon.
—¿Sou vos, dispesera?
—Sí, senyó; jo *dos-inversa*.
—Si 'm voleu demaná quartos,
ara no estich... per conversa.
—Qui 'l demana es una dona.
—¿Love?
—Sí. (Ja s' aconsola)
—¿Guapa?
—Molt.

—Digueuli qu' entri;
es á dir, si es que va sola.

—Va acompanyada... ab un gos.

—Donchs que passi:

—¿'L gos?

—¡No! ¡Ella!

(Tot ho entent sempre al revés
aquest dimoni de vella.)

II

—¿Deu ser vosté aquell jove
qu' ahí, *hu* lo Lirich,
vaig dirli, entre altres cosas,
qu' estava tísich...
de la butxaca?

(Y qu' un sopá, en la fonda,
vareig pagarte.)

—¿Vosté 's la disfressada
del *dos* moníssim?

Donchs quatre parauletas
jo tinch que dirli:
(Ara li aboco).

¡D' ensá que vareig veurela,
¡ay! ¡que l' adoro!

—¿De veras, no m' enganya?
—Jo *dos-inversa*,

el que de nit y dia
ab vosté pensa.
(Es torna roja.)

—¿Hem coneix desd' ahí vespre,
y ja diu *bolás*?

—Mos bens jo li ofereixo
si á mí m' estima.

—No crech que *dos-tercera*
dir *si* enseguida.

¿Qué te fortuna?

—Molta terra... á la Habana
y dugas burras.

—Sas mentidas aclaran
aquestas lletras,

son papers, que ahí vespre
vosté va perdre.

¿Qui es, puch saberho?

—Tingui; unas papaletas...
—(Son las d' empenyos!)

¿Ahont soch?... No ho sé. Sols veig que sombras.
Cap fet sento venirme *hu* recordansa.
¿La ment potsé he hi perdut... Ja he hi *begut-oli*.
Dintre d' aquí (1) he hi tinch un *invers-quatre*
puig ré 'm deixa sentir... Ah, sí... ahí vespre...
Ya se ahont soch ja, fa poch qu' ho somiaba.

SALVADOR BONAVIA.

(1) Senyalant las ollerass... dich, las orellas.

Las soluciones en lo próxim número

* * *

Soluciones dels insertats en lo número 157

XARADA.—Lli-ri-ma-qui-a.

CATALUNYA ARTÍSTICA

AGER. — Bany romá que 's conserva en l' Arxiu
de la Exema. Diputació

AVIS

Tots los senyors que vulguin enquadernar l' exemplar de *Si, senyors*, poden passar á verificar lo cambi baix las condicions de costum. —Preu 10 cénts.

AVIS ALS VENEDORS

LO TEATRO REGIONAL, en los días de surtida, se posa á la venda desde las cinch del dematí en l' Administració, Cabras, 13, 2^{on}, 1.^a